

*My Daily Life as a Pedagogue
Моето педагогическо ежедневие*

ЗАБАВНОТО ЧЕТЕНЕ – ЧЕТЕНЕ С РАЗБИРАНЕ

Мирела Кузманова

Основно училище „Неофит Рилски“ – Велинград

Резюме. В доклада се предлага коментар и споделени практики за четенето с разбиране. Представа се индивидуалното творческо търсене на учителя-иноватор и професионалист в контекста на ценностните аспекти на педагогическото ежедневие и в частност четене с разбиране. Аспекти, конструирани върху интегративността и интерактивността в съвременните технологии, и стратегии за стимулиране на четенето.

Keywords: reading comprehension, amusing reading, reading literacy

*Най-великото изобретение на човека е книгата.
И тя ще си остане такава,
докато хората умеят да я ползват по предназначение.*
А. Блок

В основата на целия ни живот стои четенето. „Писменото слово присъства навсякъде и съответно четенето е основно умение, което ще увеличава своето значение във всички сфери на живота. Редица умения за четене, включително дигитално четене, са основополагащи за индивидуалното, личностното и социалното развитие, за взимане на информирано и активно участие в обществото и за упражняване на всички граждански права. Хората, на които липсват адекватни умения за четене, ограничават своите шансове в съвременното общество. Добрите умения за четене са важни за един млад човек, който трябва да е способен да преследва своите лични цели при навлизане в живота на възрастните. От фундаментално значение е успешното придобиване на умения за четене през детството и младежките години. Добрата грамотност е основа за успеха на детето през годините в училище. Без грамотност не може да има успех в ученето. Отличната грамотност по четене е не само една от основните цели на училището, но и един от основните способности за учене“.¹⁾

Съществуват различни игри и стратегии за формиране на четивна техника с разбиране на прочетеното:

1. Играта „Верижка“ – ученик чете и при знак от учителя четенето продължава следващият.

2. Четене наопаки – текстът се чете, като се обърне обратно.
3. Въпроси при четене с разбиране – за какво се говори, каква е основната мисъл, кое е вярно и кое е невярно според текста, какъв вид е текстът, откриване на синоними, антоними, начини на свързване и т.н.
4. Играта „Да или не“ – задават се въпроси към текста, на които да се отговори с „да“ или „не“.
5. Играта „Вярно ли е, че...“ – изказват се твърдения, отнасящи се за текста, а учениците отговарят дали твърденията са верни, или не.
6. Други техники, които стимулират разбирането на прочетеното, са отделяне на изречения в текст; поставяне на подходящо заглавие на текст; четене по роли; съставяне на диалози по текст; създаване на рисунки и схеми към текст; прочитане на част от текст и прогнозиране на неговия край; по даден край да се измисли начало и т.н.

Защо е важно да четем добре? Защото четивната грамотност е мерило за качествено образование. Според международното изследване PISA голяма част от българските ученици срещат затруднения при използване и осмисляне на текст. Моите ученици не са изключение. Реших да върна интереса на децата към четенето.

Първа стъпка – учениците трябва да осъзнаят четенето като необходимост. Поставя се задача всеки да напише за любимата си книга, като формата на текста да е описание – корици, автор, герои, най-вълнуваща случка, лично отношение. Изводът от това мое „изследване“ е, че една част от учениците са писали за книги, изучавани в училище, други харесват научни текстове и най-често четат енциклопедии, а един ученик беше разказал за любимата си приключенска книга, която препроочел два пъти. Изводът е, че учениците са ориентирани към теми, които ги интересуват, свързани с тяхно хоби или потребности. Четейки приятни за тях текстове, самото четене от задължение постепенно се превръща в приятно занимание.

„Пътуващото сандъче“ е част от проекта на Българска библиотечно-информационна асоциация. То включва 22 интересни илюстрирани книжки и образователни игри. По случай Седмичата на детската книга гостува в нашия клас. Всички деца с любопитство и нетърпение взеха по книжка и зарзгръщаха страниците. Други разглеждаха образователните игри. Обособиха се групи на читателите и на играещи, като към игрите се насочиха децата със СОП, а техни съученици им помагаша да конструират думи и да намират мястото на градовете, четейки имената им, в пъзел под формата на картата на България. Всеки сподели впечатления. Ученик от класа заедно с родителите си дари за училищната библиотека 300 книги. Увлечени от идеята и други ученици дариха по книжка.

Втората стъпка е четенето да стане забавление. В часовете по четене се използва методът „претърсване“. Той служи за насочване на вниманието

За мотивацията на четенето, респективно ученето, се използват информационните технологии. Компютрите сами по себе си са достатъчно мотивиращи и съвременното образование е немислимо без тях. В работата си използвам различни програми, приложения, интернет платформи и иновационни образователни продукти, базирани на устройство за засичане на движения. Изработ-

Пролет

Днес пристига пролетта.
Радват ѝ се птички и деца.
Навън е пак игри
нама пак игри добри.

с моите приятели до
как цветята!

Ех, цъфнали са пак дърветата:
Зелена, свежа е гората.
Слънчев лъч протяга се сънливо
и събужда зайчето игриво.

Пролетта е толкова красива!
Като майчина усмивка приветлива.
С топлина ме тя прегръща
и в усмихнато детенце ме превръща.

Пример: Котката чула, че кокошките се разболели. Облякла се като лекар.
– Намиране на думи в текста.

Пример: Една вдовица имала една **кокошка**, **която носела** всеки ден по едно яйце.

Думи за откриване: око, ято, нос

– Четене с решетка.

Пример: Една мишка побегнала
по-тялото на един лъв.

– Объркани думи

Пример: Един **чевок** имал един кон и едно **мгарае**.

– Непрекъснат текст.

Пример: Един селянин намери лорел, хванат в примка.

– Четене с липсващи букви.

Пример: Тръгна _лъв_ и мечка _заед_ на _ло_.

За да е грамотен човек, не е достатъчно да познава буквите, а най-важното е да разбира прочетеното. Четенето развива въображението и извисява духа. Независимо по какъв начин, нека направим четенето забавно за децата!

Коя книга ще четем днес?

БЕЛЕЖКИ

1. Преподаване на четене в Европа: Контекст, политики и практики, с. 7, http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/130BG.pdf
2. http://vchas.com/2013/04/blog-post_23.html

ЛИТЕРАТУРА

- Де Боно, Е. (2001). *Научете детето си как да мисли*. София.
Де Боно, Е. (2010). *Шестте рамки на мислене*. София.

THE AMUSING READING – READING COMPREHENSION

Abstract. The report provides a commentary and shared experiences on reading comprehension. The individual creative search of the teacher-innovator and professional in the context of the value aspects of a teacher's life, and in particular reading comprehension is also presented. Some aspects constructed on inclusivity and interactivity in modern technologies and strategies to stimulate reading are shown.

✉ **Mrs. Mirela Kuzmanova**
Primary School "Neofit Rilski"
Velingrad, Bulgaria
E-mail: dimitrovamiral@gmail.com